

Hygienlokaler

Verksamheter med risk för blodsmitta eller annan smitta

Bygg - och miljöförvaltningen

Du som tänker starta eller redan har startat en verksamhet som medför risk för blodsmitta eller annan smitta får här en översikt om vad du behöver tänka på för att driva din verksamhet på ett säkert sätt.

Anmäl din verksamhet

Senast sex veckor innan du startar verksamheten ska du anmäla den till bygg- och miljöförvaltningen. Det gäller bland annat fotvård, piercing, tatuering, akupunktur, öronhåltagning, manikyr/pedikyr med exempelvis nagelbandsklippare och rakning med rakblad eller rakkniv.

Utformning av lokal

Detta behöver du tänka på när du planerar din lokal:

- Golv, väggar, tak och övrig inredning ska utformas så att de lätt kan rengöras.
- Separat diskbänk ska finnas för rengöring av dina redskap.
- Utrymmet för steriliseringsutrustning ska vara separat.
- Handtvättställ med varm- och kallvatten samt tvål och torkpapper ska finnas i anslutning till behandlingsplats.
- Ändamålsenligt städutrymme där städredskap kan förvaras separat.
- Varm- och kallvatten ska finnas i anslutning till utslagsvask för städvatten. För fotbadsvatten ska du ha en särskild utslagsvask.
- Arbetskläder och privata kläder ska förvaras separat.
- Särskild plats ska finnas för förvaring av desinfekterade / sterila instrument.

Ventilation

Lokalen ska ha en godtagbar ventilation. Utluftningsflödet bör vara minst 7 liter/sekund och person som vistas samtidigt i lokalen. Vid nyetablering krävs vanligen en mekanisk ventilation. Det ska finnas dokumentation på att ventilationen är kontrollerad (OVK-protokoll).

Hygien

Arbeta med god hygien för din kunds bästa.

- Använd inte armband, armbandsur eller ringar när du arbetar.
- Tvätta händerna före och efter varje kund. Använd flytande tvål, pappershanddukar och handdesinfektionsmedel.
- Använd engångshandskar för att skydda både dig själv och kunden mot smitta.
- Behandla bara om du är frisk.
- Behandla bara friska personer.
- Använd personalkläder.
- Använd i första hand sterila engångsmaterial. Annars ska redskap och verktyg vara autoklaverade eller steriliserade på annat godtagbart sätt.
- Rengör och desinficera underlag som kommer i kontakt med hud efter varje kund.

Rengöring, desinfektion och sterilisering

För att förebygga smittspridning är det alltid viktigt att rengöra instrumenten efter fasta rutiner. Stickande och skärande redskap ska alltid vara sterila, det vill säga autoklaverade eller steriliserade på annat sätt. Helst ska de vara av engångstyp.

En fullständig smittrening av verktyg sker i tre steg:

1. Mekanisk rengöring som till exempel borstning med rengöringsmedel och varmt vatten.
2. Desinfektion: Värmedesinfektion kan ske genom kokning i vatten under lock i minst fem minuter. Kemisk desinfektion är lämplig för föremål som inte kan värmebehandlas och för ytor.
3. Sterilisering ger så gott som fullständig avdödning av alla mikroorganismer och även sporer. Material som har varit i kontakt med blod ska steriliseras med ånga eller en annan metod som har dokumenterad effekt. Autoklavens och sterilisatorns funktion ska regelbundet testas genom sporprover och validering.

Egenkontroll

Enligt miljöbalken ska du som driver verksamheten ha den kunskap du behöver för att skydda människor och miljön mot till exempel smitta eller andra olägenheter. Du bör veta vad de produkter du använder innehåller, till exempel färger för tatuering, desinfektionsmedel och andra kemikalier.

För anmälningspliktiga verksamheter finns krav på systematiserad och dokumenterad egenkontroll. Det betyder att rutiner ska finnas för exempelvis

- underhåll av lokal och utrustning,
- städning av lokalen och rengöring av utrustningen,
- handhygien och personalhygien,
- rengöring av kundens hud före behandling,
- information till kunder, om exempelvis tatueringsfärger och om eftervård efter behandlingen,
- kemikalier (krav på kemikalieförteckning),
- fortlöpande kontroll av utrustning (exempelvis sterilisatorns funktion),
- avfall som uppkommer i din verksamhet.

Dessutom ska du undersöka och bedöma de risker som din verksamhet ger upphov till ur hälsosynpunkt, och du ska ha rutiner för hantering av klagomål.

Det behöver även finnas en tydlig nedskrivet ansvarsfördelning mellan dig och fastighetsägaren där det framgår vem som ansvarar för vad när det gäller lokal, ventilation och underhåll. Om ni är flera personer som arbetar i lokalen behöver ni ha en tydlig nedskrivet fördelning av vem som ansvarar för vad, och alla som arbetar i lokalen ska känna till den.

Avfall

- Stickande och skärande avfall ska alltid hanteras separat som smittförande och därmed farligt avfall.
- Punkteringsfri behållare som är avsedd för smittförande avfall ska användas. Den ska vara märkt med symbolen för biologisk fara, en varningsskylt med texterna ”smittförande avfall” samt ”skärande och stickande avfall”.
- Egen transport av farligt avfall kräver att du gör en anmälan till länsstyrelsen. Du kan även anlita en entreprenör som har tillstånd att köra smittförande avfall till destruktion.
- Du ska dokumentera ditt farliga avfall och rapportera det till Naturvårdsverkets avfallsregister.

Behållare för smittförande avfall

Mer information

På [vår webbplats](#) hittar du e-tjänst för anmälan och mer information om hygienlokaler.

Hos [Folkhälsomyndigheten](#) och [Socialstyrelsen](#) hittar du bra och lättillgänglig information om din typ av verksamhet.

Hos [Länsstyrelsen Västra Götaland](#) hittar du anmälan om transport av farligt avfall.

Hos [Naturvårdsverket](#) finns information om farligt avfall och när och hur du ska rapportera in det till avfallsregistret.

Läs mer

- [Socialstyrelsens Allmänna råd 2006:4 ”Yrkesmässig hygienisk verksamhet”](#)
- [Handbok från Socialstyrelsen \(2006\) ”Yrkesmässig hygienisk verksamhet – piercing, tatuering, fotvård, massage m.m.”](#)
- [Miljöbalk \(1998:808\)](#)
- [Förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd \(1999:899\)](#)
- [Förordning om verksamhetsutövers egenkontroll \(1998:901\)](#)
- [Läkemedelsverket om tatueringsfärger](#)

Kontaktuppgifter

Bygg och miljöförvaltningen
031-315 10 00
kontak@molndal.se